

המבקשים:

1. ליאור בן חמו ת.ז. 4-04310742

מרח' חוף הים 29, שלומי

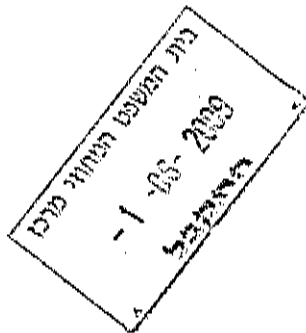
2. אוהד בן חמו ת.ז. 037791282

מרח' שוהם 17, נווה מונוסון

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד עמית מנור ואו יוקי שמש

"מגדל המוזיאון" רח' ברקוביץ 4, תל-אביב

טל': 03-6075001; פקס: 06-6075029

- נ ג ד -

המשיבות:

1. סוגול ישראל בע"מ ח.פ. 510902729

רח' הגביש 6 נתניה, 42507 (ת.ד. 8401)

2. ספרינט מוטורס בע"מ ח.פ. 511375032

רח' האומן 1 ירושלים

3. פז חברת נפט בע"מ ח.צ. 510216054

יורופארק בנין הולנד, יקום, 60972

4. דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ ח.צ. 520018946

5. שערי דלק פתוח וניהול, שותפות רשומה 1994 מס' רישום 540182961

המשיבות 4 ו-5 מרח' גיבורי ישראל 7 נתניה, 42504 (ת.ד. 8464)

6. דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ ח.צ. 520043878

7. דור אלון תפעול תחנות דלק בע"מ ח.פ. 511831281

המשיבות 6 ו-7 מ-יורופארק, בנין צרפת, קיבוץ יקום 60972 (ת.ד. 1)

הסעדים:

הנזק האישי למבקשים: אינו ניתן להערכה בשלב זה

הנזק הכולל לחברי הקבוצה: אינו ניתן להערכה בשלב זה

בקשה לאישור תובענה כייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות תשס"ו - 2006

א. פתח דבר

1. בקשה זו עניינה הטעיית המבקשים ויתר חברי הקבוצה (צרכני בנזין 96 אוקטן בישראל) וחיובם, שלא כדון, בתשלום מופרז ובמחיר לא ראוי, בגין רכישת בנזין 96 אוקטן.
2. כך, המשיבות נהגו למכור למבקשים וליתר חברי הקבוצה המיוצגת, בנזין מסוג 96 אוקטן, במחיר הגבוה בכ- 21 אג' ועד 67 אג'¹, ביחס למחיר בנזין 95 אוקטן (להלן: "החיוב העודף").
3. כל עוד היה "הבדל" בין בנזין 96 אוקטן (אשר הכיל תוספים מסוג עופרת ואו תוסף אשלגני) לבין בנזין 95 אוקטן ("Unleaded" - שאינו מכיל תוסף מסוג עופרת ואו תוסף אשלגני), היה, אולי, "טעם" בהפרש מחירים בין שני הדלקים; דא עקא, משעה שאין "הבדל" בין בנזין 96 אוקטן לבנזין 95 אוקטן, אין ולא היה כל מקום בקביעת מחיר שונה לשני הדלקים (כאשר מחיר בנזין 96 ותמיד יקר יותר בהשוואה לזה מסוג 95 אוקטן); כתוצאה מהתנהגות פסולה זו של המשיבות, גבו הן, או מי מהן, מהמבקשים ומיתר חברי הקבוצה, שלא כדון, סכומי כסף ביתר, השווים לסכום החיוב העודף, כשהוא מוכפל במספר הליטרים של בנזין 96 אוקטן, אותם רכשו חברי הקבוצה מהמשיבות (או מי מהן).
4. ודוק. החל מיום 3.2.2009 ועד ליום הגשת תובענה זו (ואף לאחר מכן) מתייבות המשיבות, או מי מהן, את המבקשים ואת יתר חברי הקבוצה, בגין רכישת בנזין 96 אוקטן, בסכום הגבוה בכ- 20 אג' ועד 67 אג', לכל ליטר בנזין, בהשוואה למחיר בנזין 95 אוקטן, כל זאת בשעה שמדובר בשני "סוגי דלקים" זהים או כמעט זהים וכאשר אין לחברי הקבוצה (הצרכנים) כל תועלת או צורך בצריכת בנזין 96 אוקטן.
5. זאת ועוד. המשיבות, יודעות או היו צריכות לדעת, כי - החל מיום 3.2.2009, לא מכיל בנזין 96 אוקטן תוסף כלשהו (למיצער לא מכיל הוא תוסף מסוג עופרת ואו תוסף אשלגני) וכי הלכה למעשה - מוכרות הן לצרכנים בנזין 96 אוקטן שהינו זהה (או למיצער אין הוא שונה מהותית) מבנזין 95 אוקטן (להלן: "המידע המהותי").
6. ודוק. ככל שהדברים אמורים במבקשים ובחברי הקבוצה המיוצגת, החל מיום 3.2.09, אין כל משמעות או נפקות ברכישת בנזין 96 אוקטן, על ידם, שהרי - בנזין זה אינו מכיל תוספות מסוג עופרת או אשלגן.
7. שיקלולם של כל הנתונים הנ"ל מוביל לתוצאה, לפיה - המשיבות מרוויחות ממכירת בנזין 96 אוקטן למבקשים וליתר חברי הקבוצה, שלא כדון, סכומי עתק, כל זאת היות והן מסתירות (או למיצער לא דואגות לגלות) מהמבקשים ומיתר חברי הקבוצה, את העובדות לאשורן בכלל ואת המידע המהותי בפרט.
8. ודוק. כתוצאה מהחיוב העודף, נגרמו לחברי הקבוצה הוצאות עודפות - השוות להפרש המחירים שבין בנזין מסוג 96 אוקטן ביחס לבנזין מסוג 95 אוקטן (להלן: "ההוצאות העודפות").
8. תובענה זו עניינה בפיצוי המבקשים וחברי הקבוצה, בגין הנזקים וההוצאות העודפות שנגרמו להם על-ידי המשיבות, והשבת הכספים שגבו מהן המשיבות, שלא כדון, כתוצאה מהסתרת ואו אי גילוי המידע המהותי.

¹ כתחנה אחת אף הגיע הפרש המזוירים בין הדלקים לכ- 1.05 ₪.

9. אולם ראשון ראשון ואחרון אחרון.

ב. העתירות המונחות לפתח בית משפט נכבד זה

בית המשפט הנכבד יתבקש כדלקמן:

10. לאשר את התובענה המצורפת לבקשה זו כתובענה ייצוגית, מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו - 2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"), ולתת הוראות בקשר לתובענה הייצוגית דנן, כמפורט להלן.

11. לקבוע, בהתאם לאמור בסעיפים 10 ו-14(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, כי - הקבוצה בשמה מוגשת התובענה הייצוגית תוגדר כדלקמן:

"כל אדם ו/או תאגיד, אשר רכש מהמשיבות, או מי מהן, בנוין 96 אוקטן, במהלך התקופה שמיום 3.2.09 ועד למועד הגשת תובענה זו (להלן: "התקופה הקובעת")."

12. לאשר, בהתאם לסעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה כתובענה ייצוגית, בכל שינוי שבית המשפט הנכבד יחליט לגביו, והכל כפי שיראה לבית המשפט הנכבד כראוי לשם הבטחת ניהול הוגן ויעיל של התובענה;

13. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, כי - המבקשים יהיו התובעים הייצוגיים וכי באי כוחם, יהיו המייצגים בתובענה הייצוגית;

14. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי עילות התובענה הינן, כדלקמן:

14.1 הטעיה צרכנית כאמור בסי' 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981;

14.2 תרמית בהתאם לסי' 56 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש];

14.3 עשיית דבר שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן כמשמעו בסעיף 3(ב) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981;

14.4 עשיית עושר ולא במשפט כפי משמעו בחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט - 1979;

14.5 עוולת הרשלנות ומצג שווא רשלני, כמשמעם בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש];

15. לקבוע, בהתאם לאמור בסי' 14(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, כי - המשיבות תשבנה לכל חברי הקבוצה את מלוא הסכומים אותם גבו מהאחרונים שלא כדין, וזאת מכח האמור בעילות התובענה דנן, ו/או להורות למשיבות לפצות כל אחד מחברי הקבוצה המיוצגת, בשל ההוצאות העודפות שנגרמו לו עקב התנהלותן של המשיבות, כמפורט בעילות התובענה דנן. וזוק, שה"כ הסכומים אותם נדרשות המשיבות להשיב לחברי הקבוצה, מתקבלים ממכפלת שה"כ כמות בנוין מסוג 96 אוקטן אותו מכרו המשיבות במהלך התקופה הקובעת, בסכום החיוב העודף בו חויבו חברי הקבוצה (כל משיבה לפי גובה החיוב העודף אותו גבתה).

16. לחילופין, יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע ו/או ליתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה המיוצגת, כולה או מקצתה, ו/או לטובת הציבור בכללותו, זאת מכח סמכותו המנויה בסי' 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות;

17. להורות, בהתאם לסעי' 25 לחוק תובענות ייצוגיות, כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד וכי המשיבות ונישאנה בהוצאות הפרסום ;
18. לקבוע את הגמול לתובע הייצוגי ("המבקשים" - בבקשה דנן).
19. לקבוע את שכר טרחתם של עורכי הדין המייצגים את המבקשים בתובענה הייצוגית דנן, בתוספת מע"מ כדין.
20. כן יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבות בהוצאות בקשה זו ובשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין.

ג. רקע כללי

21. המשיבות - חברות הדלק בישראל (להלן: "המשיבות" או "חברות הדלק"), אשר מפעילות תחנות לממכר דלק בישראל ומוכרות לציבור הנהגים בישראל דלקים שונים, הטעו ומטעות הן את חברי הקבוצה המיוצגת, הסתירו מהם מידע מהותי וגבו מהם, שלא כדין, סכומי כסף שונים, בעבור מכירת בנזין 96 אוקטן; כל זאת, שעה שידוע היה להן (למשיבות) כי אין כל תועלת ברכישת בנזין 96 אוקטן על-ידי חברי הקבוצה, וכי הלכה למעשה - בנזין 96 אוקטן זהה (או למינער - כמעט זהה ולבטח שאינו שונה באופן מהותי) מבנזין 95 אוקטן (אשר מחירו נמוך בשיעור ניכר מבנזין 96 אוקטן) ("המידע המהותי").
- בהתנהגותן הנ"ל (בין במעשה ובין במחדל) גרמו המשיבות למבקשים וליתר חברי הקבוצה המיוצגת, להוצאה כספית מיותרת, ולתשלום ביתר עבור הבנזין אותו רכשו ("ההוצאות העודפות").
22. תובענה זו עניינה - פיצוי המבקשים ויתר חברי הקבוצה המיוצגת, על-ידי המשיבות, בגין ההוצאות העודפות, אשר גרמו אלה האחרונות, לחברי הקבוצה².
23. התשלום העודף בו חוייב כל אחד מחברי הקבוצה בגין "רכישת בנזין 96 אוקטן", שווה לכמות הליטרים של דלק מסוג 96 אוקטן, אותה רכש כל אחד מחברי הקבוצה, במהלך התקופה הקובעת (בין יום 3.2.2009 ועד למועד הגשת תובענה זו) המוכפלת בסכום השווה להפרש במחיר שבין ליטר בנזין 96 אוקטן לליטר בנזין 95 אוקטן, בו חוייב כל אחד מחברי הקבוצה אצל המשיבות (כל משיבה לפי התשלום העודף בו חייבה היא את ציבור הצרכנים שלה).
24. ודוק. המשיבות או מי מהן, היו מודעות ועדיין מודעות הן לעובדה הפשוטה - בפועל אין כל הבדל בין בנזין 95 אוקטן (אשר מחירו נמצא בפיקוח והוא נמוך יחסית) לבין בנזין 96 אוקטן (אשר מחירו גבוה בשיעור שבין 21 אג' ל- 67 אג' (כתלות במשיבה) ביחס לבנזין 95 אוקטן);
- ההיפך הוא הנכון, מדובר בדלקים זהים או כמעט זהים.
25. לחילופין - המשיבות מודעות היו ועודן מודעות (או למינער היו צריכות להיות מודעות) לעובדה כי - ככל שהדברים אמורים במבקשים וביתר חברי הקבוצה - אין כל משמעות או צורך ברכישת בנזין 96 אוקטן, באשר אין הוא מכיל כל תוסף (החל מיום 3.2.2009), אשר נדרש לשם שימוש בכלי הרכב של חברי הקבוצה.

² מבדיקה מידגמית אשר ערכו המבקשים בתאריך 30.5.09, עולה כי: אצל המשיבה 1 - סוגל, מחירו של בנזין 96 אוקטן יקר בכ- 67 אג' ביחס למחיר בנזין 95 אוקטן; אצל המשיבה 2 - פז, הפרש המחירים הינו 32 אג' בתדלוק בשירות מלא ו- 45 אג' בתדלוק בשירות עצמי; אצל המשיבה 3 - דלק, הפרש המחירים נע בין 40 אג' ל- 66 אג'; אצל המשיבות 4 ו- 5 - דור-אלון, נע הפרש המחירים בסכום שבין 21 אג' ל- 1.05 ₪.

ומשכך, לא היה כל מקום לקבוע מחיר גבוהה יותר לבנוין 96 אוקטן, וחיובם של המבקשים ויתר חברי הקבוצה בחיוב העודף, נעשה שלא כדין.

ד. הצדדים לבקשה

ד1. המבקשים

26. המבקש 1 - ליאור בן-חמו (להלן: "המבקש 1") הינו הבעלים הרשום של רכב מסוג שברולט (מס' רישוי 182105, שנת ייצור 1979 (להלן: "הרכב 1") החל מיום 31.7.08 ואילך; הרכב משמש את המבקש 1 במשותף, יחד עם אחיו - המבקש 2, לשימוש אישי ופרטי; המבקש 1 נהג ועדיין נוהג הוא, לרכוש דלק מאוקטן 96 לתדלוק הרכב; בין היתר רכש המבקש 1, דלק מאוקטן 96, מכל אחת מהמשיבות, בתחנות התדלוק של המשיבות הפרוסות ברחבי הארץ; המבקש 1 רכש דלק מאוקטן 96 גם במהלך התקופה שמיום 2.2.09 ועד ימים אלה. העותקי רשיונות הרכב, מצורפים לבקשה זו ומסומנים בנספחים א - 1א.

27. המבקש 2 - אוהד בן-חמו (להלן: "המבקש 2") הינו אחיו של המבקש 1, ובמשותף עימו, עושה הוא שימוש ברכב לצרכיו האישיים והפרטיים; המבקש 2 נהג ועדיין נוהג הוא, לרכוש דלק מאוקטן 96 לתדלוק הרכב; בין היתר רכש המבקש 2, דלק מאוקטן 96, מכל אחת מהמשיבות, בתחנות התדלוק של המשיבות הפרוסות ברחבי הארץ; המבקש 2 רכש דלק מאוקטן 96 גם במהלך התקופה שמיום 2.2.09 ועד ימים אלה. העתק חשבונית בגין תדלוק הרכב בדלק מסוג 96 אוקטן, ביום 30.5.09, מצורף לבקשה זו ומסומן בנספח ב'.

(המבקשים 1 ו-2, להלן ביחד, לשם קיצור: "המבקשים")

ד2. המשיבות

28. המשיבה מס' 1 - "סונול ישראל בע"מ"³ (להלן: "המשיבה 1") הינה חברה פרטית המהווה את אחת מחברות האנרגיה הגדולות והמובילות בישראל; לסונול קשת רחבה של פעילויות בכל תחומי האנרגיה, החל מהמגזר הביתי וכלה במגזר התעשייתי מסחרי; לסונול תחנות דלק בפריסה ארצית, ובין היתר מתפעלת היא כ- 216 תחנות תדלוק ציבוריות גדולות (כ- 175 מהן באמצעות חברת הבת "ספרינט"), וכך עשרות תחנות תדלוק פנימיות, המופעלות בקיבוצים ובמושבים.

29. המשיבה מס' 2 - ספרינט מוטורס בע"מ⁴ (להלן: "ספרינט" או "המשיבה 2") הינה חברת בת, בבעלות מלאה של סונול, המפעילה כ- 175 תחנות תדלוק ציבוריות של סונול בכל רחבי הארץ. ספרינט מוטורס מתפקדת כרשת נפרדת, בעלת צביון משלה, סטנדרטים ופורמט אופייניים לה. הרשת מספקת שירותים הן ללקוחות פרטיים והן ללקוחות עסקיים.

(המשיבות 1 ו-2, להלן ביחד, לשם קיצור: "סונול")

³ הנתונים מתוך אתר החברה, בכתובת: http://www.sonol.co.il/about_sonol/
⁴ הנתונים מתוך אתר חברת, בכתובת: <http://www.sonol.co.il/697/>

30. המשיבה מס' 3 - "פז חברת נפט בע"מ"⁵ (להלן: "פז" או "המשיבה 3") הינה חברה ציבורית המהווה את חברת הדלק הגדולה והוותיקה בישראל, וכוללת את בית הזיקוק באשדוד וכ- 270 תחנות תדלוק בארץ; פז מציגה את עצמה כתברת דלק ורטיקלית, החולשת על כל שרשרת הדלק - משלב זיקוק התזקיקים ועד שיווק מוצרי דלק. בשנת 2006 הונפקה פז בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

31. המשיבה מס' 4 - "דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ"⁶ (להלן: "המשיבה 4"), הינה חברת דלק ותיקה שנוסדה בשנת 1951 ונמצאת כיום בבעלות של "קבוצת דלק בע"מ" - חברת אחזקות מהגדולות במשק הישראלי, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב ועיקר פעולתה בתחומי האנרגיה, שיווק, רכב, נדל"ן ותשתיות; דלק משווקת מוצרי דלקים ושמונים ל- 228 תחנות תדלוק ציבוריות (כולל תחנות תדלוק הנושאות את השם והסימנים המסחריים של "גל"), מתוכן כ- 120 תחנות בהפעלה עצמית של החברה. לחברה מערך המקיף 16 חברות בנות, הכולל מרכזי תדלוק, אמצעי שינוע והובלה ומערכות לוגיסטיות.

32. המשיבה מס' 5 - "שערי דלק פתוח וניהול, 1994, שותפות רשומה"⁷ (להלן: "שערי דלק" או "המשיבה 5"), הינה תאגיד בבעלות מלאה של דלק, אשר מפעילה כ- 110 תחנות תדלוק ברחבי הארץ.

(המשיבות 4 ו-5, להלן ביחד, לשם קיצור: "דלק")

33. המשיבה מס' 6 - "דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ"⁸ (להלן: "דור-אלון אנרגיה" או "המשיבה 6"), הינה חברה אשר הוקמה בישראל בשנת 1988 (בעת הקמתה היה שמה - דור אנרגיה בישראל (1988) בע"מ); החברה החלה את פעילותה בשנת 1989, ובשנת 1991 פתחה את תחנת הדלק הראשונה שלה. בספטמבר 1999 רכשה חברת - אלון חברת הדלק לישראל בע"מ, 65% מחברת דור אנרגיה ובמקביל רכשה דור אנרגיה 100% מחברת דור גז. בשנת 2001 השלימה קבוצת אלון רכישת 100% מדור אנרגיה; בסוף שנת 2004 שונה שמה של דור-אלון לשמה הנוכחי (דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ), ופעילותה של קבוצת אלון בתחום האנרגיה בישראל הועברה לדור-אלון, באופן שהחל מינואר 2005 מרכזת דור-אלון את כל פעילות האנרגיה בישראל של קבוצת אלון.

דור-אלון הקימה בישראל מתחמי תדלוק ומסחר שונים; החברה משווקת דלקים ושמונים לסוגיהם לכל מגזרי המשק, תעשייה, חקלאות והמגזר המוסדי.

34. המשיבה מס' 7 - דור אלון תפעול תחנות דלק בע"מ"⁹ (להלן: "דור-אלון תפעול" או "המשיבה 7") הינה חברת בת בבעלות מלאה של המשיבה 6, אשר מפעילה בשמה ועבורה, תחנות תדלוק בישראל.

(המשיבות 6 ו-7, להלן ביחד, לשם קיצור: "דור-אלון")

ה. העובדות הצריכות לענין

35. המבקשים נוהגים להשתמש ברכב לשימוש האישי והפרטי; בין היתר נוהגים המבקשים לעשות שימוש ברכב ברחבי ישראל; לשם הנעת הרכב רכשו ורוכשים המבקשים, מהמשיבות, דלק מסוג 96 אוקטן; למען הסר

⁵ הנתונים מתוך אתר החברה, בכתובת: <http://www.paz.co.il/InvestorsRelations.asp>

⁶ הנתונים מתוך אתר החברה, בכתובת: <http://www.delek.co.il/site/about.asp>

⁷ הנתונים מתוך אתר החברה, בכתובת: <http://www.delek.co.il/site/subsidiary.asp>

⁸ הנתונים מתוך אתר החברה, בכתובת: <http://www.doralon.co.il/DorAlon/About>

⁹ הנתונים מתוך אתר החברה, בכתובת: <http://www.alon.co.il/DorAlon/About/Structure.htm>

ספק, המבקשים רכשו את הדלק מסוג 96 אוקטן מכל המשיבות (בהתאם למיקום ולפריסה של תחנות התדלוק שלהן ברחבי הארץ).

36. המבקשים רכשו דלק מסוג 96 אוקטן, היות ובהתאם לפרסומים המקצועיים השונים, לרכב עד שנת ייצור 1994, נדרש דלק המכיל תוסף (בין אם תוסף של עופרת, בין אם תוסף אשלגני ובין אם תוסף אחר) לשם שמירה על פעילות סדירה של המנוע; ודוק, מן המפורסמות הן שבדלק 96 אוקטן נמצאים התוספים הנדרשים (זאת ביחס לדלק "נטול" תוספים מסוג 95 אוקטן); המבקש רכש דלק מסוג 96 אוקטן (ולא דלק נטול תוספים, מסוג 95 אוקטן) היות וזה היה סוג הדלק "המומלץ" לשימוש ברכב.

37. למיותר לציין כי דלק "נטול" תוספים מסוג 95 אוקטן ("Unleaded"), כשמו כן הוא "נטול תוספים" בעוד דלק 96 אוקטן אינו "נטול" תוספים; למותר לציין כי אף לא אחת מהמשיבות, לא טרחה לציין כי בנזין 96 אוקטן הינו "נטול" תוספים (לא על גבי משאבות התדלוק ולא על גבי השילוט בתחנות התדלוק).

38. ודוק. עד למועד הגשת בקשה זו, לא ידעו המבקשים כי, הלכה למעשה, החל מיום 3.2.09, דלק מסוג 96 אוקטן הינו זהה (או למינעם כמעט זהה) לדלק מסוג 95 אוקטן.

39. זאת ועוד. למיטב ידיעת המבקשים, מזה שנים שהפרש המחירים שבין בנזין 96 אוקטן לבנזין 95 אוקטן עמד על אגורה עד שתי אגורות, בלבד (מחירו של בנזין 96 אוקטן היה היקר יותר; יצוין כי כך היו הדברים עד ליום 3.2.09, עת הוסר הפיקוח על מחירו של בנזין 96 אוקטן (ונותר הפיקוח על מחירו של בנזין 95 אוקטן). החל ממועד זה, האמיר מחירו של בנזין 96 אוקטן והוא גבוה בעשרות אגורות, ממחירו של בנזין 95 אוקטן (כמפורט בטבלה המופיעה בסעי' 44 להלן).

40. בנזין באוקטן 96, משמש בעיקר מכוניות משנת ייצור 1994 ומטה - שאינן מצוידות בממיר קטליטי או בהזרקת דלק. בעיקר מדובר במכוניות ישנות, אשר מחיר רובן, נמוך. יחד עם זאת, חלק מהמכוניות המשתמשות באוקטן 96 נחשבות לקלאסיות ("רכבי אספנות") - כאלה שגילן 30 שנה או יותר.

41. בתאריך 29.1.2009, פורסמה מטעם משרד התשתיות הלאומיות, הודעה לעיתונות, בזו הלשון:

"ביום ג' הקרוב, 3/2/09, יכנס לתוקפו צו עליו חתם שר התשתיות הלאומיות, בנימין פואד) בן אליעזר, בחודש יוני 2008, המסיר את הפיקוח ממחירו של בנזין 96 אוקטן. בנזין 96 ישווק ללא תוספת אשלגני ותחנות תדלוק אשר ימכרו בנזין מסוג זה יחויבו לשווק בקבוקון תוסף אשלגני לשימוש עצמאי ברכבים המיושנים.

"כמויות הצריכה של בנזין 96 ירדו דרסטית בשנים האחרונות", אומר חן בר יוסף, מנהל מינהל הדלק במשרד התשתיות הלאומיות, "היקף צריכת דלקי התחבורה בישראל בשנת 2008 הינו כ- 5 מיליון טון, ובנזין 96 מהווה 3.5% בלבד מסך הצריכה, זאת ללא כל פרופורציה לנפח האחסון המוקצה בתחנות התדלוק ברחבי הארץ".

על מנת לאפשר את המהלך תוך מדעור הנזק ועוגמת נפש לבעלי כד" הרכב, מחויבות תחנות התדלוק שיפסיקו את מכירת ה-96, להחזיק ולמכור תוספת אשלגן. בחודש האחרון, ביצע המשרד מבצע הסברה לנהגים בשיתוף עם משרד התחבורה והגנת הסביבה, הפיץ הודעה בדיוור ישיר לכל בעלי הרכבים אשר ידרשו לתוסף האשלגן, וכן ערך פרסום בנושא באמצעי התקשורת.

בנזין 96 אוקטן משמש חלק מהרכבים שיוצרו עד שנת '94. בשנת 2003 חדל בנזין 96 מלהכיל עופרת ובמקומה הוסף התוסף האשלגני במתקני הניפוק.

ההעתק ההודעה לעיתונות, אשר פורסמה כאמור ביום 29.1.09, מצורף לבקשה זו ומסומן **בנספח ג'**.

42. לאמור, כפי שפורסם על-ידי המשרד לתשתיות לאומיות - הלכה למעשה - החל מיום 3.2.09, בנזין 96 אוקטן הינו זהה (או למיצער כמעט זהה) לבנזין 95 אוקטן ("Unleaded"), היות ושני סוגי בנזין הינם נטולי כל תוסף!

1. החיוב העודף

43. כאמור לעיל, המשיבות חייבו את המבקשים ואת יתר חברי הקבוצה, בעבור רכישת בנזין 96 אוקטן, בתקופה הקובעת, במחיר גבוה ומופקע, ביחס למחירו של בנזין 95 אוקטן ("המחיר העודף").

44. מבדיקה מזדגמית אשר ערכו המבקשים (בסיוע באי-כוחם) בתאריך 30.5.09, עלו הנתונים הבאים, בכל הקשור למחיר העודף, בו מחייבות המשיבות את כל מי שרוכש מהן דלק מסוג 96 אוקטן¹⁰:

	שם התחנה	מחיר בנזין בשירות מלא		מחיר בנזין בשירות עצמי		המחיר העודף	
		96 אוקטן	95 אוקטן	96 אוקטן	95 אוקטן	בשירות עצמי	בשירות מלא
1.	פז - גשר הירקון (ת"א)	6.24 ₪	5.92 ₪	6.24 ₪	5.77 ₪	47 אג'	32 אג'
2.	דלק - דרך נמיר (ת"א)	6.32 ₪	5.92 ₪	6.32 ₪	5.79 ₪	53 אג'	40 אג'
3.	סונול - סינמה סיטי (ת"א)	6.59 ₪	5.92 ₪	6.46 ₪	5.79 ₪	67 אג'	67 אג'
4.	דור-אלון - יקום	6.13 ₪	5.92 ₪	5.98 ₪	5.77 ₪	21 אג'	21 אג'
5.	סונול - עירון	6.59 ₪	5.92 ₪	6.46 ₪	5.79 ₪	67 אג'	67 אג'
6.	פז - כפר תבור	6.24 ₪	5.92 ₪	---	---	---	32 אג'
7.	פז - צומת צמח	6.24 ₪	5.92 ₪	6.24 ₪	5.79 ₪	45 אג'	32 אג'
8.	סונול - צומת בית שאן	6.59 ₪	5.92 ₪	6.34 ₪	5.67 ₪	67 אג'	67 אג'
9.	דלק - שדה נחום	6.58 ₪	5.92 ₪	6.33 ₪	5.67 ₪	66 אג'	66 אג'

¹⁰ יצוין כי המבקשים (בסיוע באי-כוחם) ערכו בדיקה מזדגמית גם בתחנות חברת הדלק "טן" - האחת בצומת בית שאן והאחרת בצומת הסרגל; בבדיקות אלה התברר כי בתחנות "טן" הופסקה מכירתו של בנזין מסוג 96 אוקטן מזה כשלושה חודשים; לשאלה: מה עושים נחגים עם רכב אשר צריכים דלק 96 אוקטן, חשיבו המתדלקים: "הם לוקחים דלק 95 ומוסיפים לו את התוסף שנמכר בתחנת הדלק".

10.	דור-אלון - בית השיטה	----	----	6.92 ₪	5.67 ₪	----	1.05 ₪
-----	----------------------	------	------	--------	--------	------	--------

ז. הטיעון המשפטי

ז1. כללי

45. ברי לכולי עלמא, כי עסקינן בעסקה בין מי מחברי הקבוצה לבין מי מהמשיבות, אשר חלות עליה הוראות - חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג - 1973; כמו כן, אין עוררין כי מאחר ומזובר בעסקת שירות צרכנית, חל לגביה גם חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981; בנוסף, נוכח פעולת ומחדלי המשיבות, או מי מהן, חלות במקרה דנן חובות מכח חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט - 1979 וכן הוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

46. הכל כמפורט להלן.

ז2. גביית יתר שלא כדין, בתקופה הקובעת, בעבור בנזין 96 אוקטן

47. כפי שצוין לעיל, המשיבות (או מי מהן) הטעו את המבקשים ואת יתר חברי הקבוצה המיוצגת, עת מכרו להם, במהלך התקופה הקובעת, בנזין 96 אוקטן, מבלי שהן מגלות לרוכשים כי - בנזין זה אינו מתוסף בכלל, ואו שאין בנזין זה מכיל תוסף אשלגני, בפרט, ואו שאין כל צורך או תועלת ברכישת בנזין 96 אוקטן על-ידי חברי הקבוצה. ועוד. המשיבות יצרו את הרושם כאילו בנזין 96 אוקטן ("שאינו נטולי") שונה מבחינה מהותית או מבחינה כלשהי מבנזין 95 אוקטן ("נטולי"), או למיבער כי "השוני" בין סוגי הבנזין משמעותי לחברי הקבוצה, ויש "סיבה" או "צורך" לשלם את המחיר העודף בעובר בנזין 96 אוקטן (ביחס לבנזין 95 אוקטן), ולא היא.

48. כפי שצוין לעיל, נוכח התנהגות זו של המשיבות (בין במעשה ובין במחדל) נדרשו המבקשים ויתר חברי הקבוצה, לשלם מחיר גבוה (ביחס לבנזין 95 אוקטן) ונגרמו להם הוצאות עודפות, שלא לצורך (לעיל ולהלן: "הנזקים" ואו "ההוצאות המיותרות").

49. לטענת המבקשים, אין כל איצטלא או תכסיס משפטי היכולים להותיר על כנן את ההוצאות המיותרות והמשיבות נדרשות להשיב אותן לחברי הקבוצה.

יתרה מכך - הוראות החוק והדין שוללות את התנהגות המשיבות, כמפורט במגוון דברי החקיקה, להלן.

ז3. עילות התביעה המונחות בבסיס הבקשה דנן

I. הטעיה צרכנית

50. ס' 2(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן") קובע:

"לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

...

(13) המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית;

51. המשיבות ו/או מי מטעמן, ביצעו מעשה או מחדל בהסתרת המידע המהותי ובביצוע הגבייה העודפת (לטענת המבקשים המשיבות פעלו במודע ובכוונה בעניין זה, כלומר אין מדובר במחדל גרידא). מעשה או מחדל אלו מטעים, ובוודאי שעלולים להטעות את הצרכן, ובפרט לעניין "הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות" כפי משמעו בס' 2(א)(1) לחוק הגנת הצרכן.

52. לאחר שהוכחה התקיימות יסודותיו של סעיף 2(א) לעיל, יפנו המבקשים לסי' 31 לחוק הגנת הצרכן, הקובע כי - דין הטעיה צרכנית כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין.

53. עקב כן, תבות המשיבות בעוולה נזיקית, ועליהן לפצות את חברי הקבוצה בסך נזיקיהם, בגין החיוב העודף, השווים לסכום החיוב העודף כשהוא מוכפל בכמות הליטרים שנרכשה על-ידי חברי הקבוצה, בתקופה הקובעת (לעיל ולהלן: "התשלום העודף").

54. המבקשים יטענו, כי הסתרת המידע המהותי או למיצער - אי גילוי, מובילים את האדם הסביר לכלל טעות (ובוודאי ש"עלולים להטעות") וגורמים לו להאמין כי ככל שמדובר בבנזין 96 אוקטן - הרי שעסקינן במוצר שונה (ביחס לבנזין 95 אוקטן) אשר הוא נדרש לחברי הקבוצה לשימוש בכלי הרכב שלהם; ומכאן - שהחיוב העודף (בעבור בנזין 96 אוקטן) הינו כדין, ולא היא.

55. לפיכך, זכאים חברי הקבוצה לפיצוי בגין הנזק שנגרם להם בשל ההטעיה - שהינו נזק ממון בעצם החיוב העודף - וכן פיצוי בגין נזקים שאינם ממוניים, כגון עוגמת נפש.

56. להערכת המבקשים, שווי נזקי הממון מסתכמים בהפרש שבין מחיר בנזין 96 אוקטן לבנזין 95 אוקטן, במהלך התקופה הקובעת, בהתאם למחירים בהם חייבה כל משיבה ומשיבה את ציבור לקוחותיה, כשהוא מוכפל בכמות הליטרים של בנזין 96 אוקטן אותה מכרה כל משיבה ומשיבה בתקופה הקובעת.

57. אשר על כן יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבות להשיב לתברי הקבוצה, בגין עילת ההטעיה הצרכנית, לכל הפחות את מלוא הסכומים שקיבלה בגין החיוב העודף.

II. תרמית על פי ס' 56 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]

58. ס' 56 לפקודת הנזיקין קובע:

"תרמית היא הצג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון

להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון.".

59. המבקשים יטענו, כי המשיבות או מי מטעמן, הטעו את חברי הקבוצה, עת הציגו בפני צרכני הדלק, עובדה כוזבת, בדבר "טיבו של בנזין 96 אוקטן" (בין בכלל ובין ביחס לבנזין 95 אוקטן), וזאת בכוונת מכוון ועל מנת שהצרכנים יפעלו וישלמו על פי החיוב העודף בגין בנזין 96 אוקטן.

60. המבקשים, ועימם כל חברי הקבוצה, הוטעו ופעלו על פי עובדה כוזבת זו, וסבלו נזקי ממון עקב כך.

61. המבקשים יטענו, כי בהתקיים יסודות עולת התרמית, על המשיבות לפצות את חברי הקבוצה ולהשיב להם את מלוא התשלומים ששילמו בגין החיוב העודף (מוכפל במספר הליטרים אותם רכשו במהלך התקופה הקובעת).

III. ניצול מצוקת הצרכן

62. הוראות סי' 3. (ב) לחוק הגנת הצרכן, קובעות:

"לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בורותו, או הפעלת השפעה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת".

63. המבקשים יטענו, כי המשיבות ניצלו את חוסר ידיעתם וידיעת כלל חברי הקבוצה; חוסר שליטתם והיותם לקוחות הדיוטים (הם וכלל חברי הקבוצה) בכל הנוגע למידע המהותי ולחיוב העודף, וכל זאת על מנת לקשור עסקה בתנאים בלתי סבירים ולקבל תמורה העולה על התמורה המקובלת.

64. בכך הפרו המשיבות את הוראותיו של סי' 3 (ב) לחוק הגנת הצרכן, וכפועל יוצא ביצעו המשיבות עוולה בנזיקין.

65. כפי שכבר צויין, משמעות ביצוע העוולה בנזיקין היא כי - על המשיבות לפצות את הצרכנים - כלל חברי הקבוצה המיוצגת, בשווי התשלומים אותם שילמו למשיבות - החיוב העודף כשהוא מוכפל בכמות הליטרים שנצרכה, בתקופה הקובעת.

IV. עשיית עושר ולא במשפט

66. סעיף 1. (א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט - 1979, קובע:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שווייה."

67. המבקשים יטענו, כי חיובם של חברי הקבוצה על-ידי המשיבות ב"תשלום העודף" נעשה שלא כדין והוא מהווה "עשיית עושר ולא במשפט" על-ידי המשיבות, כהגדרתו של מושג זה בחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט - 1979 (לעיל ולהלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט").
68. המשיבות התעשרו; התעשרותן של המשיבות באה להן מאת חברי הקבוצה - שעה שהמשיבות חייבו את חברי הקבוצה בחיוב העודף, ללא זכות שבדין, במחיר שנע בין 21 אג' ל- 67 אג' לכל ליטר בניזין 96 אוקטן, במהלך התקופה הקובעת.
69. התעשרותן זו של המשיבות, נעשתה שלא כדין; אין חולק, כי התעשרות זו נובעת, אך ורק ממכירת בניזין 96 אוקטן תוך הסתרת המידע המהותי מהציבור - חברי הקבוצה המיוצגת.
70. ודוק. נוכח המסכת העובדתית שהוצגה לעיל, ברי כי התעשרותן זו של המשיבות, אינה צודקת.
71. למותר לציין כי עילת "עשיית עושר ולא במשפט" זכתה למעמד עצמאי במערכת המשפט הישראלי, והיא מקנה לצד שנפגע כתוצאה מהתעשרותו שלא כדין של הצד האחר, עילת תביעה להשבת ההתעשרות ש"נגזלה" ממנו.
- יפים בעניין זה דבריו של המלומד פרופ' דניאל פרידמן בספרו "דיני עשיית עושר ולא במשפט", כרך א', מהדורה שנייה, תשנ"ח - 1998 בעמ' 84, כדלקמן:
- "החקיקה אינה מספקת לנו רשימה סגורה של זכויות שבדין, ולא אחת תחתך השאלה אם קיבל הנתבע טובת הנאה "שלא על פי זכות בדין", על פי מבחן אם ההתעשרות היא צודקת. אם היא בלתי צודקת - אין לראותה כהתעשרות על פי זכות שבדין."**
- (ראו גם: דברי כבוד השופט, ברק (כתוארו אז) ב- ע"א 760/77 בן עמי נ' בנק לאומי פ"ד לג (3) 567, 577).
72. לאמור. משאין חולק כי המשיבות נטלו מחברי הקבוצה, את התשלום העודף בעבור בניזין 96 אוקטן (תוך הסתרת המידע המהותי), ברי כי הן פעלו שלא כדין (ולבטח באופן בלתי צודק) וזכו, בניגוד לדין, בעושר על חשבון המבקשים ויתר חברי הקבוצה.
73. ודוק. "העושר" בו זכו המשיבות, שלא כדין (כאמור לעיל), הינו חסרון הכיס אשר נגרם לחברי הקבוצה - הגביה העודפת.
- מכאן שחברי הקבוצה זכאים לתבוע מהמשיבות, "עושר" זה והמשיבות נדרשות איפוא להשיב לחברי הקבוצה, "עושר" זה, בו זכו המשיבות שלא כדין.

74. בנסיבות העניין, המשיבות נהגו בכל הקשור לשיווק, פרסום ומכירת בנזין מסוג 96 אוקטן, בדרך ובאופן שחברות מסוגן לא היו נוהגות, ואף לא נקטו במידת הזהירות שהיה עליהן לנקוט, ובכך התרשלו.
75. המשיבות אף הציגו מצג שווא רשלני, ביחס לטיבו ומהותו של בנזין 96 אוקטן, עת לא ציינו כי בנזין זה (96 אוקטן) הינו "נטול" ("Unleaded") בדומה לבנזין 95 אוקטן (אשר בפרסומים לגביו - בתחנות התדלוק, בשלטים בכניסה לעמדות התדלוק ועל גבי משאבות התדלוק עצמן) נכתב כי הוא "נטול" - מצג עליו הסתמכו המבקשים ואשר בגינו ניזוקו - וגם בשל כך התרשלו המשיבות.
76. למשיבות חובת זהירות כלפי ציבור לקוחותיהן, לפרסם, לשווק ולמכור, את הבנזין 96 אוקטן, תוך גילוי מלא והגון של תכונותיו בכלל ושל התכונה שהוא בנזין "נטול" בפרט (ושבעצם הינו זהה לבנזין 96 אוקטן), כאשר אדם סביר היה אמור לצפות שמעשה או מחזל בקשר לכך יגרום לציבור רוכשי הדלק מסוג 96 אוקטן נזק. משלא נהגו כך המשיבות - הרי שהן חבות ברשלנות.
77. המבקשים יטענו, כי במקרה זין מתקיימים יסודותיו של ס' 41 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], ולפיכך על המשיבות הראייה שלא התרשלו.
- לחברי הקבוצה אין ולא היתה ידיעה בזר "טיבו" ו"מהותו" של בנזין 96 אוקטן בגלל ובדבר היותו של בנזין זה "נטול", בפרט - עובדות הנמצאות בשליטתן הבלעדית של המשיבות - עצם הסתרת המידע (או למיצער אי גילוי) וחיובם של חברי הקבוצה בחיוב העודף, מתיישבים עם המסקנה כי המשיבות לא נקטו בזהירות סבירה. לפיכך, על המשיבות מוטל נטל הראייה להוכיח ההפך.
78. המבקשים יטענו, כי לאחר שהמשיבות חבות ברשלנות, עליהן לפצות את חברי הקבוצה בגין נזקיהם. נזקים אלו הינם התשלומים בגין המחיר העודף, כפי ששולם לכל האחת מהמשיבות כפי חלקה במכירת דלק מסוג 96 אוקטן.

ח. כימות סעדי ההשבה והנזק

ח.1. כללי

79. במידה ותתקבלנה עתירות המבקשים בתובענה, יהא על המשיבות, כל אחת לפי חלקה במכירת בנזין 96 אוקטן, במהלך התקופה הקובעת, להשיב לחברי הקבוצה את העלות/המחיר הנוסף אותו גבו מהם המשיבות, שלא כדין ותוך הסתרת המידע המהותי. למותר לציין, כי סכומים אלו ישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד החיוב ועד למועד ההשבה.
80. בהקשר זה יצוין כי - למיטב ידיעת המבקשים במחשבי המשיבות (או מי מהן) מצויים מלוא הנתונים¹¹ הנדרשים על מנת לחשב את נזקו של כל אחד מחברי הקבוצה (במקרה של תדלוק בנזין 96 אוקטן בכרטיס

¹¹ לרבות מועדי התדלוק, המחיר לליטר בנזין 96 אוקטן, כמות הליטרים שתודלקו, מספר הרכב, זכות התחנה בה נוצע התדלוק, מספר כרטיס והאשראי ופרטי בעל הכרטיס.

אשראי) ואו נתונים באשר לנזק הכללי שנגרם לכלל חברי הקבוצה (במקרה של תדלוק בנזין 96 אוקטן במזומן).

2ח. הנזק לכלל חברי הקבוצה

81. בהתאם לנתונים אשר פורסמו על-ידי מנהל מינהל הדלק במשרד התשתיות הלאומיות, מר - חן בר יוסף, לפיהם: "היקף צריכת דלקי התחבורה בישראל בשנת 2008 הינו כ-5 מיליון טון, ובנזין 96 מהווה 3.5% מסך הצריכה";
82. לפי נתוני מינהל הדלק, נמצאת הצריכה של בנזין מסוג 96 אוקטן, בירידה עקבית לאורך השנים, בעיקר כתוצאה מיציאתן מן השימוש של כלי רכב ישנים בהם לא מותקן ממיר קטליטי.
83. בהתאם לנתוני מינהל הדלק - בארבעת החודשים שחלפו מאז שהוסר הפיקוח על מחירי בנזין מסוג 96 אוקטן (התקופה הקובעת), סופקו בישראל כ-34 אלף טונה של בנזין כזה, אשר שקולים לכ- 45 מיליון ליטרים של בנזין¹².
84. לפיכך, היקף הנזק אשר נגרם לכלל חברי הקבוצה המיוצגת, כתוצאה ממעשי ומחדלי המשיבות, בגין החיוב העודף, במהלך התקופה הקובעת (כ- 4 חודשים) מסתכם בעשרות מיליוני ₪ (להלן: "סכום התביעה הייצוגית של כלל חברי הקבוצה").
85. במסגרת התובענה הייצוגית - נדרשות המשיבות להשיב את "סכום התביעה הייצוגית של כלל חברי הקבוצה" לחברי הקבוצה - בין על דרך ההשבה, בין על דרך הפיצוי ובין בכל דרך אחרת עליה יורה בית המשפט הנכבד.

3ח. הנזק האישי למבקשים

86. המבקשים נוהגים לעשות שימוש ברכב בהיקף של כ- 1,000 ק"מ לחודש; שיעור תצרוכת הדלק של הרכב הינו כ- 4 ק"מ לליטר; לפיכך כמות הליטרים אשר רוכשים המבקשים שניהם, מידי חודש הינה כ- 250 ליטר לחודש; היות וכאמור - התקופה הקובעת משתרעת על כ- 4 חודשים, מסתכמת כמות הליטרים של בנזין 96 אוקטן אותה רכשו המבקשים במהלך התקופה הקובעת בכ- 1,000 ליטר.
87. היות וכאמור, המבקשים נהגו ונוהגים הם לרכוש בנזין 96 אוקטן בתחנות התדלוק השונות, אין להם יכולת, כיום, לזכור אצל איזו משיבה רכשו, איזו כמות דלק ומתי;
88. לשם ההערכה בלבד - יטענו המבקשים כי היקף הנזק האישי אשר נגרם להם, כתוצאה ממעשי ומחדלי המשיבות, בגין החיוב העודף, עומד על מאות בודדות של שקלים חדישים.
89. יצוין כי העובדה שאין בידי המבקשים את כל החשבוניות ואו נתונים לגני רכישות העבר של דלק 96 אוקטן, אינה צריכה לעמוד להם לרועץ, שעה שבידי המשיבות קיימים כל הנתונים באשר לתדלוק כלי הרכב; קרי, על- נקלה ניתן יהיה לברר במחשב המשיבות, מה היה היקף הרכישות של בנזין 96 אוקטן אותו ביצעו המבקשים.

¹² כדי לחמיר "טון" ב"ליטר" - יש לחלק ב- 0.755.

ט. התקיימות התנאים לאישור התובענה כתובענה ייצוגית

90. חוק תובענות ייצוגיות נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.
91. המטרות שביסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות, בין השאר:
- "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מיימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".**
92. חוק תובענות ייצוגיות, מתיר הגשת תביעה ייצוגית בעניינים הזמניים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:
- " לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית"**
93. התוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, כוללת רשימת עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו, העילה הקבועה בסעיף 1 לתוספת היא הרלוונטית:
- "תביעה כנגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה בין אם לאו".**
- עוסק מוגדר בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981:
- "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן".**
94. אין חולק על כך שכל אחת מהמשיבות הינה בגדר עוסק. כמו כן לא יכולה להיות מחלוקת שהמבקשים, וחברי הקבוצה, הינם לקוחות של כל אחת מהמשיבות, אשר רכשו מהן בנזין מסוג 96 אוקטון, וכי נכרת בין הצדדים (בין כל אחד מהמבקשים מחד לכל אחת מהמשיבות מאידך), הסכמים לרכישת דלק. ודוק. בכל פעם בה נרכשה כמות דלק כלשהי על-ידי מי מהמבקשים אצל מי מהמשיבות ("וידלוק") נכרת הסכם למכירת דלק מסוג 96 אוקטון, בין מי מהמבקשים למי מהמשיבות.
95. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות, קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית. לענייננו, רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק:
- " אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;"**
96. למבקשים קיימות עילות תביעה אישיות רבות כנגד כל אחת מהמשיבות (בנפרד או במאוחד), על בסיס דברי החקיקה שפורטו בגוף הבקשה דנן.

97. המבקשים יטענו, כי עילות התביעה מעוררות, במובהק, שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.
- כך, בין היתר, עסקינן בשאלות לגבי זכותן של המשיבות לחייב את המבקשים ואת יתר חברי הקבוצה, בתשלום יתר בעבור בנזין 96 אוקטן; בשאלות לגבי חובתן של המשיבות לציין בפני המבקשים וכל אחד מחברי הקבוצה, כי בנזין 96 אוקטן הינו זהה (או למיצער דומה) לבנזין 95 אוקטן; שאלות לגבי חובתן של המשיבות לציין בפני המבקשים וכל אחד מחברי הקבוצה, כי אין כל תועלת ברכישת בנזין 96 אוקטן וכי ניתן היה לרכוש בנזין 95 אוקטן (שמחירו נמוך משמעותית) ולהוסיף לו את התוסף הנדרש ובכל הסוף סכומי כסף ניכרים.
98. המבקשים יטענו, כי הסעדים המבוקשים בתובענה, בעיקרם סעדי השבה ונזק, הם מטיבם סעדים המתאימים להידון בתביעה ייצוגית. יוזכר, בהקשר להוכחת הנזק, שהחוק קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)1 לחוק תובענות ייצוגיות:
- "בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) - די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק."**
99. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות, הקובע כי:
- "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:**
- (א) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (ב) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;
- (ג) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (ד) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב."
100. אשר להתקיימות התנאי הראשון - כבר עמדנו לעיל על קיום שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. באשר לסיפא לסי' 8(א) בדבר אפשרות סבירה ששאלות אלו יוכרעו לטובת הקבוצה, די אם נזכיר כי המשיבות (או מי מהן) גובות וגבו מהמבקשים ומיתר חברי הקבוצה, בגין בנזין 96 אוקטן, מחיר הגבוה בכ- 21 א"ג עד 67 א"ג, לכל ליטר, בהשוואה למחיר בנזין 95 אוקטן.
101. התנאי השני הוא כי התובענה הייצוגית היא הדרך ההוגנת והיעילה להכריע בסכסוך בנסיבות העניין.
- בהקשר זה, מן הראוי לחזור ולציין את המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בו בסעיף 1, והכוללות בין השאר את המטרות של "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".

102. אשר לגודלה של הקבוצה המיוצגת, יטענו המבקשים כי בהתאם לגנתונים שפורסמו על-ידי המשרד לתשתיות לאומיות, מספר כלי הרכב הצורכים בנזין 96 אוקטן, הינו כ- 220,000 כלי רכב¹³; ברי כי יש בנתון זה כדי להוכיח שמדובר בקבוצה גדולה וכי דרך ניהולה של התובענה כייצוגית, הינה הדרך הראויה לכך.

103. לענייננו, יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל בכללותן.

103.1. ראשית, יש בהגשת תביעה ייצוגית זו בכדי לתרום משמעותית להרתעת המשיבות (או מי מהן) - ומעוולים פוטנציאליים כדוגמתן - מלפגוע בצורה תמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.

הצורך בהרתעה מתחזק לאור עמדת הכוח בה אווזות המשיבות (או מי מהן) אל מול הצרכן, שזקוק לבנזין לכלי הרכב שלו, אין בידיו את כל המיזע אשר מטבעו נמצא בידי המשיבות, ואין בידיו כל אלטרנטיבה אלא לרכוש את הבנזין מאת המשיבות (או מי טעמן).

103.2. שנית, תובענה זו היא הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיבות מחד גיסא, ומתן צו המורה למשיבות לחדול מגביית החיוב העודף, מאידך גיסא.

ודוק, שיעור הפגיעה בצרכן הבודד, שיכול להגיע למאות שקלים (במהלך התקופה הקובעת) בגין החיוב העודף, אינו כה גבוה על מנת להניעו לנקוט בהליכים משפטיים. בוודאי שאין זה כך כאשר למעשה לצרכן הבודד אין את המידע הדרוש לבדיקת החיוב העודף והמידע המהותי; ברי כי אין בסכומים שבהם מדובר זי כדי לתמרץ את הצרכן לפתוח בחליך משפטי מורכב ומסובך כנגד המשיבות או מי מהן.

104. לעניין התנאי השלישי, המבקשים ייצגו ע"י עו"ד עמית מנור ואו יוקי שמש, בעלי וותק רב בתחום המשפט בכלל ובתחום הליטיגציה בפרט, אשר עסקו הם ועדיין עוסקים בתחום התובענות הייצוגיות בישראל.

105. לעניין התנאי הרביעי, דרישת תום-הלב, הרי שתביעה זו הוגשה בתום-לב בידי המבקשים – אנשים פרטיים שנפגעו בצורה קשה מהתנהלות המשיבות (או מי מהן), ואשר מעוניינים לזכות בהשבת הכספים אותם גבו מהם המשיבות, שלא כדין; לדאוג שהציבור בכללו יזכה לפיצוי הנאות בשל התנהלותן ופעולותיהן של המשיבות (או מי מהן), ולפעול על מנת להרתיע את המשיבות (או מי מהן) - ועימן גם חברות דלק נוספות - מפני הישנותם של מעשים דומים בעתיד.

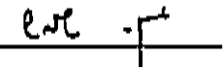
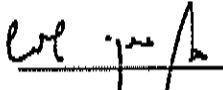
י. סוף דבר

106. המבקשים סבורים, לאור כל האמור לעיל, כי אישור הבקשה דנן כייצוגית ישרת את המטרות להן נועד הליך התובענה הייצוגית, ויסייע בעקירת תופעה פסולה ובלתי חוקית המסבה לציבור הרחב נזקים רבים.

¹³ ברי כי מספר חברי הקבוצה המיוצגת, גדול אף יותר, באשר מספר הנחגים אשר שילמו את המחיר העודף למשיבות (בעבור תדלוק בבנזין 96 אוקטן) הינו שווה או גדול ממספר כלי הרכב חדרשים תדלוק בבנזין 96 אוקטן.

107. לתמיכה בבקשה מצורפים תצהירים מטעם המבקשים שניהם.

108. אשר על כן יתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את הבקשה על כלל עתירותיה כמפורט בפרק א' לבקשה, לאשר את התביעה המצ"ב כתובענה ייצוגית, ולחייב את המשיבות בהוצאות הבקשה ושכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין.

 <hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black;"/> יוקי שמש, עו"ד	 <hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black;"/> עמית מנדר, עו"ד
באי כוח המבקשים	